

Programrapport för ALT:s masterprogram i teologi, 180 hp, läsåret 2022/2023

1. Allmänt om programmet

1.1 Antal studenter samt genomströmning

Antal programstudenter:	12 (4 kvinnor, 8 män)	+20 % (-33%, +100 %)
Antal helårsstudenter:	13	+35 %
Antal helårsprestationer:	10	+32 %
Genomströmning:	78 %	+7 %

1.2 Antal utfärdade examina

Magisterexamen i teologi 60 hp

- Antal inriktning bibelvetenskap: 0 -100 %
- Antal inriktning historisk-systematisk teologi: 1 +100 %
- Könsfördelning (kvinnor/män): 0/1 ±0 %/±0 %
- Genomsnittlig utbildningstid: 1 år

Masterexamen i teologi 120 hp

- Antal inriktning bibelvetenskap: 1 +100 %
- Antal inriktning historisk-systematisk teologi: 4 +100 %
- Könsfördelning (kvinnor/män): 1/3 +100 %/+50 %
- Genomsnittlig utbildningstid: 3,25 år

2. Uppföljning av föregående års programrapport (planerade åtgärder)

I programrapporten för läsåret 2021/2022 identifierades fem utvecklingsområden: 1) Internationalisering; 2) Lärare och mångfald; 3) Strukturer för fördjupning; 4) Arbetet med kursvärderingar och kursanalyser; samt 5) Attraktion kring fristående kurser. Kommentarererna nedan avser synliggöra på vilket sätt dessa områden har bearbetats under läsåret 2022/2023.

- När det gäller de tre internationaliseringsområden som identifierades – a) Masterkurser för engelsktalande studenter (ett ettårigt magisterförlopp som framför allt riktar sig till internationella studenter med relationer till ägarsamfundens internationella arbete); b) långsiktig finansiell grund bland annat tillsammans med norska samverkanspartners; samt c) fortsatt utformning och prövande av olika former för samverkan mellan de svenska och norska masterprogrammen – kan konstateras att den första punkten prövats men inte gett några tillfredsställande resultat. .

Försöket att få internationella studenter att söka fristående kurser på engelska lyckades inte, så kursen gavs i stället på svenska. Det långsiktiga arbetet fortgår, och samtal med framför allt HLT i Norge om att försöka utveckla en gemensam inriktning i Teologi fortsätter in i läsåret 2023/2024.

- Gällande området lärare och mångfald kan konstateras att andelen internationella lärare ökat, dock framför allt i en enskild kurs, samt att andelen kvinnliga lärare fortsatt är mycket låg. Området behöver därför bli föremål för fortsatta åtgärder.
- Området ”Strukturer för fördjupning” har inte behandlats under läsåret 2022/2023, inga konkreta åtgärder har implementerats. Området behöver därför bli föremål för fortsatta åtgärder.
- Jämfört med föregående år har en betydande förbättring skett gällande antalet gjorda kursanalyser. Då gjordes bara fem kursanalyser, nu har samtliga kurser utom uppsats- och metodkurser en kursanalys. Att de sistnämnda inte analyserats föranleder dock fortsatt fokus på detta område.
- Slutligen är det fortsatt en utmaning att skapa attraktion kring fristående kurser. Området är därmed i fortsatt behov av utveckling, men då det inte kräver några specifika insatser kommer det inte att lyftas som planerade åtgärder i denna programrapport.

3. Programmets kurser

3.1 Översikt över programmets kurser under det gångna läsåret

AA Allmänna ämnen och ämnesövergripande studier

BV Bibelvetenskap

ST Systematisk teologi

Kurskod, kursnamn	Genomströmning		Svarsfrekvens kursvärdering
	Absoluta tal	%	
Alla kurser är 10 hp om inget annat anges			
AA401H Text och tolkning	8/8	100	100 %
AA403H Anden, frälsning och församling	8/8	100	100 %
BV411H Tidiga kristna texter i Rom	4/4	100	100 %
BV402H Psaltaren och dödahavsrollarna ...	2/2	100	100 %
BV442H Paulinsk teologi	6/6	100	50 %
ST402H Systematisk teologi i en global ...	4/5	80	100 %
ST401H Teologins historia	4/4	100	25 %
ST405H Människa och Gud genom ...	0/1	0	saknas
BV420H Magisteruppsats 15 hp	1/1	100	saknas
ST420H Magisteruppsats 15 hp	1/1	100	saknas
BV419L Teori och metod 5 hp	1/1	100	saknas
ST419L Teori och metod 5 hp	1/1	100	saknas
BV520H Masteruppsats 30 hp	1/2	50	saknas
ST520H Masteruppsats 30 hp	4/7	57	saknas
BV519L Teori och metod 10 hp	2/3	67	saknas
ST519L Teori och metod 10 hp	3/5	60	saknas

3.2 Övergripande kommentarer till kursanalyser

En genomgång av kursanalyserna visar att examensmålen för ovanstående kurser i hög grad kan anses uppfyllda, både på basis av studenternas kursvärderingar och enligt kurslärare. Likt läsåret 2021/2022 är lärare mer eller mindre utförliga i sina svar på frågan om kursens lärandemål är examinerade, och identifikation av konkreta förbättringsförslag är mer precis än tidigare år, vilket är positivt.

Övriga anmärkningar:

- Kursen ST405H saknar kursanalys, eftersom den enda student som läst kursen inte slutfört kursen.
- Uppsatskurserna med tillhörande teori- och metodkurser saknar i samtliga fall både kursvärdering och kursanalys. För magisteruppsatsen (BV/ST419L och BV/ST420H) är underlaget för litet, med någon enstaka student, medan det för masteruppsatsen borde kunnat genomföras. Förbättrade rutiner för detta är därför nödvändigt.
- Genomströmningen är generellt mycket hög, med samtliga kurser utom ST402H och magisteruppsatskurser på 100 %. Orsaker till att knappt hälften blir klara med sina masteruppsatser behöver vidare utredas.

3.3 Utvecklingsområden och konkreta förslag till förbättringar

Följande utvecklingsområden och konkreta förslag till förbättringar av kurser som noterats ovan har angetts i respektive kursanalys.

- AA401H Angående modern hermeneutik behöver studenter tydligare möta centrala moderna tänkare såsom Schleiermacher, Gadamer och Ricœur. En del av årets texter räcker att möta som alternativ i fördjupningsarbetet. Den föreläsning som introducerar modern hermeneutik skulle nog behöva komma i närmare anslutning till den läsningen och inte vid första kurstillfället. En av de större individuella uppgifterna kan genomföras med ”muntlig och skriftlig examination” för att förstärka den muntliga redovisningen. Kursen kunde avslutas med en mer genomtänkt och förberedd personlig bearbetning kring kursens lärdomar och betydelse för det egna arbetet och egna kontexten.
- AA403H Om denna kurs ska samköras med Ansgar igen bör samarbetsformerna ses över, särskilt när det gäller gruppsamtalen. Det finns även behov av att förstärka den systematisk teologiska översikten genom någon mer föreläsning.
- BV411H Läroboken i syntax examineras inte på något särskilt sätt utöver det som kan kopplas till textgenomgången. Jag har funderat över hur den ska examineras. Jag tror det bästa, med tanke på arbetsbelastningen i kursen, är att föra över den till referenslitteratur och endast låta Tellbe och Wassermans syntaxhäfte stå kvar som huvudlitteratur jämte de primärtexter som översatts. Instruktionen till kommentarsamtal behöver förtydligas så att den student som förbereder tydligt behöver ha med vissa allmänna frågor som alla kommentarer svarar på, och att det är tolkningen av texterna som ska diskuteras i första hand, inte kommentarerna. Till sist ska periodiseringen/schemaläggningen av kursen ses över för att undvika att den blir ”framtung” som i år, med för tätt med seminarier i början.
- BV402H Minska andelen ovokaliserad text som ska översättas, förtydliga instruktioner till PM 2, se över mängden text som ska översättas.
- BV442H Bjuda in företrädare för ”det radikala nya perspektivet” digitalt.
- ST402H Fundera över fördelning av obligatorisk och valbar litteratur: ska något av Stenhammar bli obligatorisk läsning i stället för Salinas, till exempel? Se över så att gästföreläsningar inte upplevs som upprepningar av läsning. Om lärarna inte har möjlighet till nytt material så kanske ge mer utrymme för frågor i stället. Utveckla instruktionerna för slutuppgiften och använd planerad tid för att ge tydlig vägledning. Överväga att få in någon lektion från någon inom ALT för att tydligare förankra kursen i ALT.
- ST401H En viktig fråga är om det finns ekonomi för att genomföra två olika historiskt inriktade kurser även i fortsättning eller om ST401H och ST405H måste samköras i en kurs. Några av texterna kan ersättas (Anselm och modern teologi). Men detta är också beroende av hur eventuell samläsning med ST405H ser ut HT23.

3.4 Inslag i programmet som särskilt stärker dess forskningsanknytning

Studenters utveckling av ett forskande förhållningssätt är centralt i ALT:s arbete med masterprogrammet. Utbildningen inleds med en gemensam kurs i hermeneutik för studenter i

båda inriktningarna som fördjupar studentens förståelse för tolkningsprocesser och forskning. Examensarbetena förbereds också genom en individuellt utformad teori- och metodkurs som ytterligare förstärker studentens forskande arbetssätt. I olika kurser eftersträvas också examinationer som tränar studenter i att presentera forskningsresultat på ett adekvat sätt genom att till exempel skriva vetenskapliga recensioner och artiklar. Arbetet med att stärka programmets forskningsanknytning sker också i samverkan med flera andra institutioner i Norden och internationellt, genom till exempel lärarutbyte, gästföreläsningar, samt gemensamma forskningsprojekt som synliggörs bland annat de högre seminarierna.

ALT har en fungerande fysisk forskningsmiljö med ändamålsenliga lokaler. Detta gäller i synnerhet Campus Örebro, men också vid de övriga fem studiecentra i Malmö, Jönköping, Göteborg, Stockholm och Umeå. Campusbiblioteket spelar en avgörande roll. Biblioteket inrymmer totalt cirka 55 000 tryckta volymer (räknas också studiecenterbiblioteken blir det totalt cirka 90 000 tryckta volymer). Under 2020 började e-böckers köpas in i första hand, för att också underlätta åtkomst för studenter vid våra studiecenter. ALT äger nu ca 450 e-böcker. Biblioteket har också en prenumeration på den innehållsrika e-boksdatan ”EBSCO E-book Religion Collection”, prenumererar på ca 30 tidskrifter (både tryckta och digitala), och erbjuder tillgång till artikeldatabaserna ”ProQuest Religion” (ca 350 tidskrifter) respektive ”ATLA Serials Plus” (ca 470 tidskrifter). Biblioteket är särskilt starkt inom områdena bibelvetenskap och systematisk teologi. Eftersom Campus Örebro ligger i direkt anslutning till Örebro universitet har studenter vid campus, genom att skaffa lånekort, möjlighet att få tillgång till de fysiska och digitala resurser som finns vid universitetsbiblioteket. Liknande tillgång finns vid studiecentren i Malmö (Lunds universitet), Göteborg (Göteborgs universitet), Jönköping (Högskolebiblioteket), Stockholm (Stockholms universitetsbibliotek) och Umeå (Umeå universitet).

ALT har under året bedrivit regelbundna högre seminarium i Bibelvetenskap (Gamla och Nya testamentet), Systematisk teologi och Praktisk teologi, samt en serie seminarier som anordnas av Institutet för Pentekostala Studier (IPS). De högre seminarierna utgör en viktig del av den samlade forskningsmiljön. Det framgår av seminariernas terminsprogram att skolans lärare och inbjudna lärare och forskare från andra lärosäten regelbundet presenterar pågående forskning. Masterstudenter har också kontinuerligt inbjudits till att delta i högre seminarier och det finns en förväntan på att masterstudenterna deltar i dessa. Studenter som skriver masteruppsats har också haft möjlighet att pröva sin uppsatstankar i seminariet innan framläggning. En forskningskonferens om Psaltaren med internationella föredragshållare hölls den 13–15 oktober 2022. Flera av ALT:s bibelvetare medverkade med papers under konferensen. Återkommande DIOS-dagar bidrar också till stärkt forskningsanknytning.

Under 2020/2021 startades en ny interdisciplinär akademisk tidskrift – *HYBRID* – som varje år fokuserar ett specifikt tema, och ge studenter möjlighet att få en första recension publicerad, och på olika sätt knyta an till fokusområden i sina uppsatser. Första numret publicerades i januari 2023.

För att synliggöra forskning som bedrivs och publiceras, inklusive kandidat-, magister och masteruppsatser introducerades under läsåret en forskningsrapport där samtliga publikationer under läsåret presenteras, med länkar till onlineresurser. Rapporten finns att tillgå på ALT:s hemsida.

3.5 Inslag i kurser som särskilt medverkar till internationalisering

Internationalisering under läsåret 2022/2023 har framför allt skett genom inbjudna gästföreläsare i olika kurser (se nedan), videoinslag i framför allt ST402H, samt att litteraturen

speglar perspektiv från olika delar av världen. Försöket att få internationella studenter att söka fristående kurser på engelska lyckades inte (se ovan), så kursen gavs i stället på svenska. Följande internationella gästföreläsare bjöds in under läsåret:

Namn	Kurs	Land	Man	Kvinna
Allan Anderson	ST402H	England	X	
Kwabena Asamoah-Gyadu	ST402H	Ghana	X	
Roger Olson	ST402H	USA	X	
Chris Anthony	ST402H	England	X	
Tanya Riches	ST402H	England		X
Martin Jacobsen	AA403H	Norge	X	
Summa:	Kurser: 2 (av 16)	Globala syd: 1/6	5	1

4. Programmets upplägg och studenternas programutvärdering

4.1 Större förändringar programmets upplägg

Ordningen för arbetet med kursplaner har justerats. I stället för att som tidigare bearbetas i ämnesråden och sedan fastställas av studierektor för högskolan har nu studerandeflytande stärkts genom att de involveras i både beredning och beslut. Den nya ordningen innebär att ämnesråden möts vecka 3 och 33 för att gå igenom de kursplaner som ska revideras i den vanliga årscykeln, dessa möten identifierar utvecklingsområden som delges studentkåren genom mötesanteckningar. Under veckorna fram till vecka 7 och 37 pågår sedan arbetet med uppdateringar, och vecka 38 kallar studierektor för högskolan kårrepresentant samt ämnesföreträdare till beslutsmöte där synpunkter från kåren får utrymme att framföras innan kursplaner fastställs.

Under läsåret utarbetades också riktlinjer för AI, för att säkerställa att examinationer förblir rättssäkra och för att tydliggöra för studenter vilka typer av AI-användande som är tillåten vid olika former av examination och vilka som inte är tillåtna.

För att säkerställa god progression och ämnesfördjupning har flertalet kurser som tidigare haft ämnesbeteckningen AA gjorts om till BV respektive ST. För att möjliggöra för studenter som saknar grundspråk att läsa in de 15 hp som krävs har en särskild läskurs tagits fram om 5 hp för att studenterna ska kunna få en studiegång utan luckor.

För att ta ett samlat grepp kring den pedagogiska utvecklingen för personal har under året förutsättningar för att erbjuda en högskolepedagogisk kurs utretts. Utredningen är inte slutförd, men ambitionen är att under läsåret 2023/2024 erbjuda personal att gå en läskurs med fokus på tre av våra större pedagogiska utmaningar: 1) interdisciplinär undervisning; 2) digitaliserad undervisning; samt 3) undervisning i mötet med folkhögskolans pedagogik.

Gällande studiegångar eller andra aspekter av programmets upplägg har annars inga större förändringar genomförts.

4.2 Sammanfattning av programvärderingsresultat

4.2.1 Studieordning och progression

Studenter uttrycker sig generellt positivt om studieordning och progression. Någon student lyfter att det var bra att första kursen gav en teologihistorisk översikt med fokus på primärtexter, att

det gav en god introduktion och ram för resten av studierna. Flera lyfter som positivt att kurser samläses över ämnesområdena och på så sätt skapar goda möjligheter till teologiska synteser. Någon skriver att ”jag har med mig att det verkligen behövs en dialog mellan BV och ST för att skapa god teologi”. Det flexibla upplägget med studietakt och ordning på kursläsning lyfts också som positivt, eftersom det möjliggör att kombinera studier med ”andra delar av yrkeslivet”. Någon efterfrågar ett större kursutbud för fördjupningar i NT-böcker. Samarbetet med Ansgar høyskole for teologi, musikk og psykologi (nedan: Ansgar) får dock kritik där det nämns.

4.2.2 *Ämnesområden*

Allmänna ämnen och ämnesövergripande studier

Kurserna får goda omdömen, inte minst betonas fördelen att läsa tillsammans med studenter som har en annan inriktning på sina studier. Dock påpekar flera att samarbetet med Ansgar varit ”mindre givande på grund av språket och att Andekurserna inte var identiska, vilket gjorde att vi endast träffades via video sporadiskt”.

Bibelvetenskap

Ungefär hälften av de svarande hade bara mött bibelvetenskapen i samplanerade kurser, då de haft inriktning Historisk-systematisk teologi. Av de studenter som läst BV-kurser lyfts ”insikt i vilka typer av diskussioner som förekommer inom exegetik”, förmåga att reflektera teologiskt kring Bibelns texter, samt fördjupning i bibliska språk. Särskilt beröm får lärarna.

Systematisk teologi

Här lyfter någon att kandidatprogrammet har ”ganska lite ST” (hen hade endast läst tre kurser), samt att mer filosofi hade gett bättre förutsättningar att klara masterkurserna inom ST. Konkrete färdigheter som lyfts är ”förståelse för kyrkans historia och olika strömningar” samt ”fördjupad kunskap i kristen tro”.

4.2.3 *Magister- och masteruppsats*

Generellt får uppsatskurserna goda omdömen. Många uttrycker uppskattning att få fördjupa sig ”i ett ämne jag själv valt och som jag brinner för”. Studenterna menar att det var ”nyttigt att ha en metodkurs innan och berikande att göra den tillsammans med andra studenter i liknande processer”. Av de färdigheter man utvecklat nämns bland annat ”gediget med praktisk övning i redigering av text”, ”fördjupning i metod och ämnesområdet”.

4.2.4 *Pedagogik, redovisningar och betygssättning*

I programutvärderingarna lyfts några aspekter. En student kommenterar att det vore en fördel om ST-kurser hade mer artiklar än monografier, då det skulle kunna möjliggöra större fokus på enskilda frågor. Någon efterfrågar tydligare riktlinjer på redovisningar, där hen menar att man bör använda PowerPoint som student eftersom redovisningarna är online. Ett förslag är också att ha möjlighet till seminarier utan lärarnärvaro. Många lyfter flexibilitet och enkelhet som positiva värden. Mängden läsning över en kurs lyfts av någon student som lite snedfördelat, så att mycket läsning hamnade samtidigt som författandet av PM. Någon student efterfrågar mer hjälp kring ”att förstå hur man pluggar bra samt hur man läser en bok”. Det lyfts som positivt att kursavslutning och kursstart ligger dagarna efter varandra.

5. Måluppfyllelse, progression, utvecklingsbehov och planerade åtgärder

En genomgång av utbildningsplaner, kursvärderingar, kursanalyser och programvärderingar visar att målen för masterprogrammet i hög grad kan anses uppfyllda. Det kan konstateras att programmet har tydliga styrkor. En genomströmning på nära 80 % måste i ljuset av jämförbara program vid andra högskolor och universitet anses vara mycket bra. Här spelar sannolikt den goda och nära kontakten mellan undervisande lärare och studenter en avgörande roll, samt att det är tydligt vad som krävs av studenter i respektive kurs. Andra styrkor är flexibiliteten i studietakt och studiegångar, samt de goda interdisciplinära synergier som samläsningen med studenter i olika inriktningar medför.

Två utvecklingsområden kan dock identifierats, båda återkommande sedan förra läsåret: 1) Internationalisering; 2) Lärare och mångfald. Dessa kommer att kommenteras ytterligare nedan. Utöver dessa har några mindre anmärkningar gjorts.

5.1 Mer genomgripande utvecklingsarbete

1. I ljuset av studentresponserna på samarbetet med Ansgar, samt den långsiktiga ambitionen att hitta både finansiering och ökat samarbete med framför allt norska samverkanspartners behöver kurser som på olika sätt samverkats kring utredas i ett större perspektiv. Under läsåret 2023/2024 kommer därför konkreta steg tas att utforma en arbetsgrupp som på ett särskilt sätt får i uppdrag att fortsätta utreda förutsättningarna för en gemensam masterutbildning i Teologi tillsammans med Høyskolen for Ledelse og Teologi (Oslo) och Ansgar.
2. När det gäller lärare och mångfald behövs fortsatt arbete för att få en större andel kvinnliga lärare. Som framgår av tabellen under 3.5 har sex gästföreläsare bjudits in, varav fem män, vilket alltså har minskat andelen kvinnliga lärare på masterprogrammet avsevärt. Endast en av dessa är dessutom från det globala syd. Ansvar ligger här på kursansvariga lärare att verka för bättre mångfald. Detta gäller även kurslitteratur.

5.2 Mindre åtgärder

Utöver de större områden som noterats ovan kan här också nämnas tre mindre:

- Rutinen för kursanalys bör tydliggöras så att det framgår att kursanalys skrivs även i de fall där kursvärderingar inte har tillräckligt underlag. Rutinen är viktig för att säkerställa att även kurser med lågt antal studenter hanteras i linje med ALT:s kvalitetssäkringsarbete. Här bör utredas huruvida det är möjligt att skapa en samlad kursvärdering för alla magister- och masteruppsatskurser som sedan kan ligga till grund för en gemensam kursanalys.
- Rutinen att även notera gästföreläsare i kursanalys bör synliggöras genom en uppdaterad mall där detta efterfrågas explicit, samt att kursansvariga lärare där också efterfrågas notera huruvida det är en internationell gästföreläsare, samt i så fall från vilket land.
- Varje år delas stipendier ut för väl genomförda uppsatser. Det vore önskvärt om även magister- och masteruppsatser inkluderades i urvalet och därmed möjliggjorde att även magister- och masterstudenter kan motta stipendium.

Till mindre åtgärder hör även att e-böcker behöver synliggöras bättre i litteraturlistor för att underlätta för studenter att göra goda val vid inköp. Det som tidigare var Bilaga 1 i denna programrapport har ersatts av en målmatris som ska användas vid arbetet med kursplaner för att säkerställa att kursmål relaterar till de nationella målen för magister- och masterexamen.